

1. Борисова Валентина Іванівна.
2. кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права № 1.
3. Сутність цивільно-правової відповідальності юридичної особи – 2 друк. арк.
4. Сутність юридичної особи, її ознаки, види і відповідальність – 3,27 друк.арк.

4.1. Форми впровадження виконаних НДР (*Статті: Установа як особлива організаційно-правова форма непідприємницьких юридичних осіб* (0,5 друк. ар.); Релігійна організація – функціональний вид непідприємницьких організацій (у монографії, присвяченій пам'яті проф. І. Кучеренко) (0,5 друк. арк.); тези наукових доповідей та повідомлень: Житлово-будівельні кооперативи: минуле та сучасність (у співавтор. – 0,3 друк.арк.); До питання про правомірність рішень, які приймаються загальними зборами учасників товариств з обмеженою відповідальністю (0,3 друк.арк.); До проблеми участі у цивільних відносинах публічних утворень (0,3 друк.арк.); До питання управління благодійними фондами (0,3 друк.арк.).

4.2. Наукова новизна отриманих результатів.

В сучасних ринкових умовах юридична особа залишається тією правовою формою, за допомогою якої організації, що переслідують різні цілі, створюються різними способами, мають різну організаційну структуру, різні джерела фінансування, отримують можливість стати учасниками цивільного обороту. При цьому юридична особа являється усталеною правовою формою, що дозволяє організаціям приймати участь у цивільному обороті, що не виключає можливості застосування і інших правових форм. Зокрема, для участі публічно-правових утворень в цивільному обороті можуть бути застосовані і інші правові моделі (форми), наприклад, представництво. Між тим перелік таких форм повинен бути чітко закріплений в законі.

ЦК України вперше ввів важливий для усталеності цивільного обороту принцип, відповідно з яким юридичні особи повинні створюватися та функціонувати у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом. Для підприємницьких юридичних осіб в ЦК закріплено вичерпний перелік організаційно-правових форм, а саме це господарські товариства і виробничі кооперативи. Для непідприємницьких товариств перелік цих форм може бути доповнений іншими законами, але правила яких не повинні суперечити положенням ЦК і відхилятися від встановлених в ньому принципів. Разом із тим, публічні юридичні особи, зокрема фінансові установи як учасники ринку фінансових послуг, створюються та функціонують в «модифікованих» («ускладнених») організаційно-правових формах.

Юридичні особи можуть класифікуватися за різними критеріями. Але в будь-якому випадку підстава класифікації повинна мати юридичне значення.

Юридична особа стає правосуб'єктною з моменту свого створення, що дає їй можливість набувати і здійснювати цивільні права і обов'язки, за загальним правилом через систему своїх органів.

Юридична особа відповідає за своїми зобов'язаннями належним їй на праві власності (закріпленим за нею) майном, якщо інше не встановлене законодавством, а учасник (засновник) юридичної особи не відповідає за зобов'язаннями останньої, як і юридична особа не відповідає за зобов'язаннями її учасника (засновника). Між тим особи, які створюють юридичну особу, несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями, що виникли до її державної реєстрації. Юридична ж особа буде відповідати за цими зобов'язаннями тільки у

разі наступного схвалення дій осіб, що створюють юридичну особу відповідним органом юридичної особи.

5. Участь у розробці законопроектів та проектів інших нормативних актів.

5.2. Рецензування (підготовка експертних висновків) проектів законів та інших нормативно-правових актів.

5.2.1. Законопроект «Про спецконфіскацію». Запит ВРУ.

5.2.2. Відповідь Верховній Раді України, голові Комітету А. Кожем'якіну щодо Проекту Закону (реєстр. № 5142 від 20.09.16 р.) відносно змін до ЦК України.

6. Зв'язок з практикою:

6.2. Підготовка доповідних записок до судових, правозастосовчих та інших державних органів.

Запит Верховної Ради (голова А. Парубій) щодо включення до Переліку осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» вкладників кредитних спілок.

6.3. Участь у розробці проектів постанов Пленуму Верховного Суду України та їх рецензування.

6.3.1. На запит за № 94-1649/0/4-16 від 16.06.2016 р. Голови Вищого Спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про застосування судами Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей під час розгляду цивільних справ».

6.5. Підготовка відповідей (висновків) на запити органів державної влади та місцевого самоврядування, організацій та громадян.

6.5.1. Відповідь заступнику міністра з питань Європейської інтеграції від 2.03.2016р. за №311/17-605-537 щодо кола близьких осіб, які мають подавати інформацію про свої статки і видатки, осіб, які уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

6.5.2. Відповідь на Лист від 08.06.2016 р. за №14957/11012-2016 Начальнику слідчого відділення СУ ГУ НП в Харківській області щодо співвідношення понять «кооператив», «обслуговуючий кооператив», «житлово-будівельний кооператив» та щодо правомочності застосування ст. 41 Земельного кодексу України при наданні у власність земельних ділянок обслуговуючим кооперативам;

6.5.3. Відповідь на запит від 25.12.2015 р. № 01-33/863.начальника відділу у справах релігії Харківською Обласної Державної Адміністрації про належність будівель церковнопарафіяльних шкіл до категорії культових споруд або об'єктів культового призначення та можливість повернення релігійним організаціям споруд цивільного призначення (шкіл, торговельних приміщень, готелів тощо), які належали цим організаціям до 1920 років;

6.5.4. Відповідь на лист № 01-10 від 22.03.2016 р. Голові Харківської обласної організації профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України про перевезення пільгової категорії пасажирів;

6.5.5. Відповідь на лист від 04.01.2016 року (вих. № 32-3вих-16), Генеральної прокуратури щодо віднесення Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» (далі – АТ «Ощадбанк») до юридичних осіб приватного права;

6.5.6. Відповідь на запит Харківського обласного благодійного єврейського фонду на лист 3 514 від 27.09. 2016 р. про необхідність внесення змін до Статуту цієї організації;

6.5.7. Відповідь на звернення за №2035 від 03.02.2016 р. щодо процедури розпаювання земель.

6.5.8. Запит Верховної Ради (голова А. Парубій) щодо включення до Переліку осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» вкладників кредитних спілок.

8. Участь у конференціях, семінарах (вказати повну назву конференції, дату та місце проведення).

8.1. Круглий стіл «Актуальні питання цивільного та господарського права», Полтава, 24 грудня 2015 р

8.2. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми приватного права» // Кафедра цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Національна академія правових наук України, Харківський обласний осередок Всеукраїнської громадської організації «Асоціація цивілістів України», м. Харків, 19 лютого 2016 р.

8.3 VI Міжнародний цивілістичний форум «Приватне право України і європейська інтеграція: тенденції та перспективи» 14-15 квітня 2016 року, Київ.

8.4 Международная научно-практическая конференция, посвященная памяти Е.В. Васьяковского (к 150-летию со дня его рождения). «Шестые юридические диспуты по актуальным проблемам частного права», Одесский национальный университет им И.И. Мечникова, экономико-правовой факультет, Одесса, 15-16 апреля 2016 г.

8.5. Східноєвропейський форум з правової реформи «20 років Конституції України: Європейська правова традиція і український контекст – виміри правової реформи» // Організатори; Координатор проектів ОБСЄ в Україні, Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Лодзинський університет, Університет Миколаса Ромеріса, 19-20 травня 2016р. // модератор четвертої панелі – Європейський вимір: Реформи приватного права.

8.6. Міжнародна інтернет-конференція «Безпекове інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання», 25 травня 2016 р. // сайт наукової бібліотеки НЮУ ім. Ярослава Мудрого.

8.7. Науково – практична конференція, присвячена пам'яті Олександра Анатолійовича Пушкіна «Проблеми цивільного права та процесу», 27 травня 2016 р., м. Харків, ХНУВС.

8.8. Міжнародна науково-теоретична конференція, присвячена 20-річчю науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України «Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практика застосування), 10 червня 2016 р.

8.9. Міжнародна науково-практична конференція «Юридичні особи публічного права: участь у цивільному обороті», Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, юридичний факультет, кафедра цивільного права, 8 листопада 2016 р.

8.10. Міжнародна науково-практична інтернет-конференції ім. Ю.С. Червоного «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні», Національний університет «Одеська юридична академія». 9 грудня 2016 року.

8.11. Круглий стіл присвячений пам'яті професора Азімова Чингізхана Нуфатовича «Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття,

передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав»,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 18 грудня 2016 р.

9. *Видавнича діяльність (монографії, статті, навчальні посібники, тези та ін.) дати перелік надрукованих у 2016 р. робіт, їх обсяг, кількість друкованих аркушів.*

9.1 *Монографії:*

Права на підприємство // В монографії: Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права: монографія /И.В.Спасибо, О.П. Печеный, В.И. Крат и др.: под ред. И.В. Спасибо-Фатеевой. Харьков: Право, 2016. – 608 с. с. 288 – 298.– 0,4 друк.арк.

Статті:

1. Установа як особлива організаційно-правова форма непідприємницьких юридичних осіб: Щорічник українського права: зб. наук. пр. /відп. За вип.. О.В. Петришин. Х.: Право, 2016. – №8, – 388с. С.179 – 187 (на англ. яз.) – 0,5 друк.арк.

2. Релігійна організація – функціональний вид непідприємницьких організацій (у монографії, присвяченій пам'яті проф. І. Кучеренко) – 0,5 друк.арк.

Тези:

1. В.І. Борисова. До проблем спадкування за заповітом. Матеріали круглого столу «Актуальні питання цивільного та господарського права» [Текст]: збірник матеріалів круглого столу, Полтава, 24 грудня 2015 р. /НЮУ ім.. Я. Мудрого; [редкол.: Гетьман А.П., Гуторова Н.О. та ін.] Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2015. – 88 с. С. 9 – 11.– 0,15друк.арк.

2. В.І. Борисова, В. Янишен. Житлово-будівельні кооперативи: минуле та сучасність: Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 94-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента АН УРСР В.П. Маслова (Харків, 19 лютого 2016 р.). Харків «Право», 2016 р., с.12 – 16. – 0,2 друк.арк.

3. В.І. Борисова. До питання про правомірність рішень, які приймаються загальними зборами учасників товариств з обмеженою відповідальністю //Матеріали У1 Міжнародного цивілістичного форуму. Київ, 14 – 15 квітня 2016 р., м. Біла Церква, ТОВ «Білоцерківдрук», 2016, 280 с., с. 36 – 38.– 0,12 друк.арк.

4. В.І. Борисова, М.В. Шульга. До спірних питань приватизації земель сільськогосподарських підприємств //Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, шості юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Е.В. Васковського «До 150 річчя від дня його народження», Одеса 20-21 травня 2016 /упорядник і відповідальний редактор І.С. Канзафарова.– Одеса, Астропрінт. 2016. с.479 – 482. – 0,15 друк.арк.

5. В.І. Борисова. Зміст заповіту / Проблеми цивільного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф., присвячен. Пам'яті О.А. Пушкіна, 27 трав. 2016 р. /МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ, каф. цивіл. права та процесу, каф. охорони інтел. власності, цивіл.-правов. дисциплін; Всеукр. громад. орг.. «Асоціація цивілістів України».–Харків: ХНУВС, 2016. – с. 20 –24 (400 с.) – 0,2 друк. арк.

6. В.І. Борисова. До проблеми надання інформаційних послуг / Безпекове інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання [Електронний ресурс] : міжнар. інтернет-конф., 25 трав. 2016 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку Нац. акад.

прав. наук України, Наук. б-ка. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <http://conf.nlu.edu.ua/bis-2016/index>. – Назва з екрана. – 0,3 друк.арк.

7. В.І. Борисова. Релігійна організація – функціональний вид невідприємницьких організацій //Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали між нар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.) – К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 360 с.– С. 29– 34.– 0,22 друк.арк.

8. В.І. Борисова. До проблеми участі у цивільних відносинах публічних утворень /Київ //Юридичні особи публічного права: участь у цивільному обороті (Матвеевські цивілістичні читання): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 8 листопада 2016 року). М. Біла Церква, ТОВ «Білоцерківдрук», 2016, с.133-136. – 0,13 друк.арк.

9. В.І. Борисова, Договірне регулювання сімейних відносин: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції ім. Ю.С. Червоного «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні», Національний університет «Одеська юридична академія». 9 грудня 2016 року – 0,2 друк. арк.

10. В.І. Борисова. До питання управління благодійними фондами. Матеріали круглого столу, присвяченого пам'яті професора Азімова Чингізхана Нуфатовича «Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав», Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 18 грудня 2016 р. – 0,2 друк.арк.

10. 1. Член редакційної колегії збірника наукових праць «Проблеми законності» Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

2. Член редакційної колегії науково-практичного журналу «Часопис цивілістики» Національного університету «Одеська юридична академія».

12. Опонентом яких дисертаційних захистів були

12.1 *Мігашук М. І.* Цивільно-правовий захист права на кореспонденцію. Дис. на здоб. н. ст. кандидата юр. иаук. Спец. 12.00.03. Вчена Рада ХНУВС. – 29.02. 2016 р.

12.2. *Москаленко О.О.* Ліцензія як форма розпорядження авторськими і суміжними правами. Дис. на здоб. н. ст. кандидата юр. иаук. Спец. 12.00.03. – Вчена Рада Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна – 01. 07. 2016 р.

12.3 *Бажанова В.О.* Здійснення права власності подружжя Дис. на здоб. н. ст. канд. юрид наук. Спец. 12.00.03. Вчена Рада юр. факу Київ. ун-ту, 29 листопада 2016 р. (наук. кер. – Р.А. Майданик).

13. Було підготовлено **5** відгуків

13.1 Відгук на автореферат докторської дисертації *Козловської Л. В.* «Теоретичні засади здійснення і захисту спадкових прав у цивільному праві України», Автореф. докт. дис. 12.00.03; 31.03.2016 р. (наук. конс. Шевченко Я.М.).

13.2 **4** відгуки на автореферати кандидатських дисертацій:

1. *Гладка О. В.* Комерційна концесія як форма інноваційного інвестування. Автореф. канд. дис. 12.00.04; Харків, 29 січня 2016 р. (наук. кер. Задихайло Д. В.);

2. *Шимко А.Р.* Господарсько-правове забезпечення діяльності у сфері обігу металобрухту. Автореф. канд. дис. 12.00.04; Харків, 2016. 14 березня 2016 р. (наук. кер. Пашков В.М.);

3. Пелипенко О.С. Застава корпоративних прав. Автореф. канд. дис. 12.00.04, 29.01. 2016р. (наук. кер. Кібенко О. Р.);

4. *Корчагін М. П.* Добросовісне набуття майна, відчуженого неуповноваженою особою. Автореф. канд. дис. 12.00.03; Київ ун-т, юрфак, 2016.

18. – Почесна грамота Харківської обласної адміністрації за вагомий особистий внесок у становлення правової держави з нагоди професійного свята – Дня юриста.

Додатково:

1. Захист дисертацій (науковий керівник):

1 *Макаренко О.В.* «Цивільне-правове регулювання відносин, пов'язаних з наданням дієздатній особі допомоги у здійсненні її прав і виконанні обов'язків». канд. дис. 12.00.03, Вчена рада Д 64.086.02 у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого 24 травня 2016 р.

2 *Ночовкіна О.В.* «Договір позички за Цивільним кодексом України». канд.дис. 12.00.03, Вчена рада Д 64.086.02 у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого 24 травня 2016 р.

2. Рецензування монографій

1. Бурлака І.В. Зобов'язання з відшкодування шкоди, завданої без вини: монографія /І.В. Бурлака. – Х.: Право, 2016. – 200 с. (с.5-7).

2. В.В. Кочін «Цивільно-правові відносини участі суб'єктів підприємництва у саморегульованих організаціях»: монографія /В.В. Кочін. –К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2015. – 128 с.

3. О.А. Явор «Юридичні факти в сімейному праві України: усталені підходи й новітні тенденції», Харків, Право, 2016. –

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, протокол № 3 від 22 листопада 2016 р.

професор

В. Борисова